

■ TRIBUNA POLITICA

«Pli gugent mastergnant che dr. Dischoccupà»

DA MARTIN JÄGER,
CUSSEGLIER GUVERNATIV

Quest titel ha la «NZZ am Sonntag» dà ils 10 d'avust 2014 ad in artikel da fund da Rudolf Strahm davart la politica da furmaziun. Strahm s'occupa dapi onns intensivamain da noss sistem da furmaziun e tutga tar ils aderents da la furmaziun professiunala duala. L'auta dischoccupaziun da giuvenils ch'exista en blers pajais europeics – cuntrari a la Svizra – deriva tenor el en emprima lingia dal fatg che las scolaziuns n'èn betg orientadas al martgà. Bleras persunas che na chattan betg piazza sin il martgà da lavur hajan ina buna furmaziun, gea schizunt ina furmaziun universitara. Divers da quests pajais possedian bain in sistem da scola cumplain cun in'auta quota da maturitad, n'enconuschian però nagin emprendissadi professional formalisà cun in diplom reconuschì dal stadi. L'anterior cusseglier naziunal Strahm avertescha perquai d'ina «trapla d'academisssem» ed accentuescha la valor da la furmaziun professiunala. In studi na protegia er en Svizra betg cunter la dischoccupaziun. Il cumenzament da l'onn 2014 sajan stads annunziads tar ils centers regiunals per intermediaziun da lavur – ultra dad 11 500 absolventas ed absolvents d'ina universitad – er 3100 doctorandas e doctorands dischoccupads. Strahm numna quels «dr. Dischoccupà».

Er jau sun in da quels politichers che dattan fitg gronda paisa a la furmaziun professiunala. Er jau sun persvadì che nus en il Grischun na pudain betg far frunt al regress da giuvenils che termineschan la scola cun ina quota d'admissiun pli gronda a las scolas medias che va a disfavur da la furmaziun professiunala. Omaduas vias da furmaziun ston «far sacrificis» cumparegliabels. Questa tenuta vegn approvada er da la regenza grischuna. En noss program da la regenza actual è formulada l'intenziun strategica ch'ils giuvenils dal stgalim secundar II duajan vegnir repartids en il rom da las quotas vertentas a la furmaziun professiunala ed a las scolas medias, per ch'il bassegn da forzas specializadas da las interpresas possia vegnir adempli cun professiunistas e professiunists bain scolads. Jau ma legrel pia er zunt fitg che l'onn 2014 è vegnì declerà da la confederaziun sco onn da la furmaziun professiunala e che ultimamain ha pudì vegnir preschentà als SwissSkills a Berna en moda impressiunanta la prestaziun da la furma-

ziun professiunala sco tala ed en spezial quella da las emprendistas e dals emprendists motivads.

Observaziuns ch'jau hai fatg a chaschun da la publicaziun da plazzas da secretariat en mes departament m'han dentant fatg vegnir malsegir, sche noss laud da la furmaziun professiunala è adina e dapertut giustifitgà e sche nus garantin per tut las professiuns ina scolaziun confurma al bassegn da forzas specializadas. Per ina piazza libra da secretariat èn s'annunziads mintgamai passa 100 candidatas e candidats. Praticamain tuts avevan absolvì in emprendissadi da commerzi e parevan motivads da s'engaschar e da prestar buna lavur: Ed alura survegnan fitg blers dad els desditgas dolurus. Els han bain in attestat federal en maun ch'als caracterisescha sco professiunists qualifitgads. Ma senza ina furmaziun supplementara da plirs onns n'èn els strusch buns da tschiffar pe en il mund da lavur. Percunter manca blera gliעד giuvna effizienta en il mastergn ed en l'industria sco er en las professiuns manualas e tecnicas.

Quant fitg persvadì che jau sun da noss sistem da furmaziun professiunala sco tal e na vi betg midar insatge vi da las quotas da las scolas medias e da la furmaziun professiunala, tant pli sun jau er persvadì ch'i fìss giustifitgà da reponderar las quotas da scolaziun entaifer la furmaziun professiunala.